

ŠNIPIŠKIŲ MIKRORAJONO KRIMINOGENINĖS SITUACIJOS VERTINIMAS (2003)

Tyrėja: S. Gečėnienė

Tyrimas buvo atliktas siekiant įvertinti kriminogeninę situaciją Vilniaus miesto Šnipiškių rajone, ypatingą dėmesį atkreipiant į nepilnamečių rizikos grupių nusikalstamumo situaciją, ir tokiu būdu prisidėti prie nepilnamečių nusikalstamumo prevencijos problemos šiame mikrorajone sprendimo. Tyrimo metu remtasi Vilniaus m. VPK 1-ojo policijos komisariato pateikta statistine informacine medžiaga, lyginamajai analizei naudota kitų Vilniaus miesto mikrorajonų nusikalstamumo statistinė medžiaga bei Teisės institute atliktų kriminologinių tyrimų duomenys.

Atliekant tyrimą buvo pastebėta, jog, nepaisant to, jog Šnipiškių rajone yra nemažai išskirtinių objektų, kurie galėtų turėti įtaką mikrorajono bendrai kriminogeninei situacijai (turgavietė, dideli prekybos centrai, vadinamasis „Šanchajaus“ kvartalas, kuriame gyvena apie 50 proc. socialiai remtinų žmonių, romų taboras), nusikalstamumo lygis čia nėra aukštas, netgi žemesnis, lyginant su kitais mikrorajonais. Statistinė nusikaltimų apžvalga leidžia teigti, jog Šnipiškių rajone nusikaltimus padariusių nepilnamečių socialinė – demografinė struktūra daugmaž atitinka bendrąją nusikaltusių nepilnamečių struktūrą šalyje. per 2003 m. 9 mėnesius iš viso nusikaltimus padarė 13 nepilnamečių. Iš jų absoliuti dauguma buvo berniukai (12), dauguma - vyresnio (16-17 metų) amžiaus nepilnamečiai (9). Tarp nusikaltusiųjų nepilnamečių beveik po lygiai buvo moksleivių (7) bei niekur nedirbančių ir nesimokančių nepilnamečių (5). Atkreiptinas dėmesys į tai, kad iš visų nepilnamečių, kurie Šnipiškėse padarė nusikaltimus, tik 4 buvo vietiniai gyventojai, o kiti 7 - kitų rajonų gyventojai.

Vilniaus miesto pirmojo policijos komisariato, kurio veiklos teritorijai priklauso Šnipiškių mikrorajonas, nepilnamečių reikalų pareigūnai skiria nemažai dėmesio nepilnamečių nusikalstamumo prevenciniam darbui: su pamokas praleidžiančiais bei probleminio elgesio vaikais vyko individualūs pokalbiai, prie visų mokyklų buvo nuolat patruliuojama bei organizuojami reidai, moksleiviams buvo skaitomos įvairios tematikos paskaitos. Nevyriausybinės organizacijos ir valstybinės institucijos dirba su probleminėmis šeimomis, rizikos grupei priklausantys vaikai nukreipiami į įvairias stovyklas. Daroma prielaida, jog aktyvus prevencinis darbas su nepilnamečiais bent tam tikru mastu padėjo mažinti nepilnamečių nusikalstamumą Šnipiškių teritorijoje.

Tyrimo taip pat išryškinti trūkumai - prevencinis darbas nėra pakankamai sufokusuotas būtent į nepilnamečius, kurie linkę daryti nusikaltimus. Yra pagrindo manyti, kad teisinių žinių konkursuose bei paskaitose aktyviausiai dalyvauja kaip tik geri ir nelinę nusižengti moksleiviai. Dauguma priemonių yra epizodinio pobūdžio, trūksta pastovesnio bendravimo su problemiškais paaugliais pagrindu vykdomų priemonių - šefavimo, periodiškai veikiančių tokių paauglių interesų grupių. Tyrimo buvo identifikuoti didžiausios kriminogeninės rizikos vieta ir laikas (Širvintų g. apie 19 val. (vagystės), Konstitucijos pr. 25 „Jaunimo ir moksleivių centre“ apie 14-15 val., Kalvarijų ir Žvejų gatvių sankryžoje apie 13-15 val.). Kartu nustatyta, kad, organizuojant prevencinį policijos darbą, nėra atsižvelgiama į šias nusikalstamumo vietas ir laiko charakteristikas.